

shàng gǎn yìng piān
上 感 应 篇

tài shàng yuē huò fú wú mén wéi rén zì zhào shàn è zhī bào rú yǐng
太 上 曰：祸 福 无 门，惟 人 自 召。善 恶 之 报，如 影
suí xíng
随 形。

shì yǐ tiān dì yǒu sī guò zhī shén yī rén suǒ fàn qīng zhòng yǐ duó rén
是 以 天 地 有 司 过 之 神。依 人 所 犯 轻 重，以 夺 人
suàn suàn jiǎn zé pín hào duō féng yōu huàn rén jiē wù zhī xíng huò
算。算 减 则 贫 耗，多 逢 忧 患。人 皆 恶 之，刑 祸
suí zhī jí qìng bì zhī è xīng zāi zhī suàn jìn zé sǐ
随 之，吉 庆 避 之，恶 星 灾 之，算 尽 则 死。

yòu yǒu sān tái běi dòu shén jūn zài rén tóu shàng lù rén zuì è duó
又 有 三 台 北 斗 神 君，在 人 头 上，录 人 罪 恶，夺
qí jì suàn
其 纪 算。

yòu yǒu sān shī shén zài rén shēn zhōng měi dào gēng shēn rì zhé shàng
又 有 三 尸 神 在 人 身 中，每 到 庚 申 日，辄 上
yì tiān cáo yán rén zuì guò yuè huì zhī rì zào shén yì rán
诣 天 曹，言 人 罪 过。月 晦 之 日，灶 神 亦 然。

fán rén yǒu guò dà zé duó jì xiǎo zé duó suàn qí guò dà xiǎo yǒu
凡 人 有 过，大 则 夺 纪，小 则 夺 算。其 过 大 小，有
shù bǎi shì yù qiú cháng shēng zhě xiān xū bì zhī
数 百 事。欲 求 长 生 者，先 须 避 之。

shì dào zé jìn fēi dào zé tuì bù lǚ xié jìng bù qī àn shì jī dé
是 道 则 进，非 道 则 退；不 履 邪 径，不 欺 暗 室；积 德
lěi gōng cí xīn yú wù zhōng xiào yǒu tì zhèng jǐ huà rén jīn gū xù
累 功，慈 心 于 物；忠 孝 友 悌，正 己 化 人；矜 孤 恤
guǎ jìng lǎo huái yòu kūn chóng cǎo mù yóu bù kě shāng
寡，敬 老 怀 幼；昆 虫 草 木，犹 不 可 伤；

yí mǐn rén zhī xiōng lè rén zhī shàn jì rén zhī jí jiù rén zhī wēi
宜 悯 人 之 凶，乐 人 之 善；济 人 之 急，救 人 之 危；
jiàn rén zhī dé rú jǐ zhī dé jiàn rén zhī shī rú jǐ zhī shī bù
见 人 之 得，如 己 之 得；见 人 之 失，如 己 之 失；不
zhāng rén duǎn bú xuàn jǐ cháng è è yáng shàn tuī duō qǔ shǎo shòu
彰 人 短，不 炫 己 长；遏 恶 扬 善，推 多 取 少；受
rǔ bú yuàn shòu chǒng ruò jīng shī ēn bù qiú bào yǔ rén bù zhuī huī
辱 不 怨，受 宠 若 惊；施 恩 不 求 报，与 人 不 追 悔。

suǒ wèi shàn rén rén jiē jìng zhī tiān dào yòu zhī fú lù suí zhī
所谓善人，人皆敬之，天道佑之，福禄随之，

zhòng xié yuǎn zhī shén líng wèi zhī suǒ zuò bì chéng shén xiān kě
众邪远之，神灵卫之，所作必成，神仙可

jì yù qiú tiān xiān zhě dāng lì yì qiān sān bǎi shàn yù qiú dì xiān
冀。欲求天仙者，当立一千三百善。欲求地仙

zhě dāng lì sān bǎi shàn
者，当立三百善。

gǒu huò fēi yì ér dòng bèi lǐ ér xíng yǐ è wéi néng rěn zuò cán
苟或非义而动，背理而行；以恶为能，忍作残

hài yīn zéi liáng shàn àn wǔ jūn qīn màn qí xiān shēng pàn qí suǒ
害；阴贼良善，暗侮君亲；慢其先生，叛其所

shì kuáng zhū wú shí bàng zhū tóng xué xū wū zhà wěi gōng jié zōng
事；诳诸无识，谤诸同学；虚诬诈伪，攻讦宗

qīn gāng qiáng bù rén hěn lì zì yòng shì fēi bú dāng xiàng bèi guāi
亲；刚强不仁，狠戾自用；是非不当，向背乖

yí nüè xià qǔ gōng chǎn shàng xī zhǐ shòu ēn bù gǎn niàn yuàn bù
宜；虐下取功，谄上希旨；受恩不感，念怨不

xiū qīng miè tiān mín rǎo luàn guó zhèng shǎng jí fēi yì xíng jí wú
休；轻蔑天民，扰乱国政；赏及非义，刑及无

gū shā rén qǔ cái qīng rén qǔ wèi zhū xiáng lù fú biǎn zhèng pái
辜；杀人取财，倾人取位；诛降戮服，贬正排

xián líng gū bī guǎ qì fǎ shòu lù
贤；凌孤逼寡，弃法受赂；

yǐ zhí wéi qū yǐ qū wéi zhí rù qīng wéi zhòng jiàn shā jiā nù zhī
以直为曲，以曲为直；入轻为重，见杀加怒；知

guò bù gǎi zhī shàn bù wéi zì zuì yǐn tā yōng sè fāng shù shàn bàng
过不改，知善不为；自罪引他，壅塞方术；讪谤

shèng xián qīn líng dào dé
圣贤，欺凌道德。

shè fēi zhú zǒu fā zhé jīng qī tián xué fù cháo shāng tāi pò luǎn
射飞逐走，发蛰惊栖；填穴覆巢，伤胎破卵；

yuàn rén yǒu shī huǐ rén chéng gōng wēi rén zì ān jiǎn rén zì yì yǐ
愿人有失，毁人成功；危人自安，减人自益；以

è yì hǎo yǐ sī fèi gōng qiè rén zhī néng bì rén zhī shàn xíng rén
恶易好，以私废公；窃人之能，蔽人之善；形人

zhī chǒu jié rén zhī sī hào rén huò cái lí rén gǔ ròu qīn rén suǒ
之丑，讦人之私；耗人货财，离人骨肉；侵人所

ài zhù rén wéi fēi chéng zhì zuò wēi rǔ rén qiú shèng
爱，助人为非；逞志作威，辱人求胜；

bài rén miáo jià pò rén hūn yīn gǒu fù ér jiāo gǒu miǎn wú chǐ rèn
败人苗稼，破人婚姻；苟富而骄，苟免无耻；认

ēn tuī guò jià huò mài è gū mǎi xū yù bāo zhù xiǎn xīn cuò rén suǒ
恩推过，嫁祸卖恶；沽买虚誉，包贮险心；挫人所

cháng hù jǐ suǒ duǎn chéng wēi pò xié zòng bào shā shāng wú gù jiǎn
长，护己所短；乘威迫胁，纵暴杀伤；无故剪

cái fēi lǐ pēng zǎi sàn qì wú gǔ láo rǎo zhòng shēng pò rén zhī
裁，非礼烹宰；散弃五谷，劳扰众生；破人之

jiā qǔ qí cái bǎo jué shuǐ fàng huǒ yǐ hài mǐn jū wěn luàn guī
家，取其财宝；决水放火，以害民居；紊乱规

mó yǐ bài rén gōng sǔn rén qì wù yǐ qióng rén yòng
模，以败人功；损人器物，以穷人用；

jiàn tā róng guì yuàn tā liú biǎn jiàn tā fù yǒu yuàn tā pò sàn
见他荣贵，愿他流贬；见他富有，愿他破散；

jiàn tā sè měi qǐ xīn sī zhī fù tā huò cái yuàn tā shēn sǐ gān qiú
见他色美，起心私之；负他货财，愿他身死；干求

bú suì biàn shēng zhòu hèn jiàn tā shī biàn biàn shuō tā guò jiàn
不遂，便生咒恨；见他失便，便说他过；见

tā tǐ xiàng bú jù ér xiào zhī jiàn tā cái néng kě chēng ér yì zhī
他体相不具而笑之，见他才能可称而抑之；

mái gǔ yā rén yòng yào shā shù huì nù shī fu dǐ chù fù xiōng qiáng
埋蛊厌人，用药杀树；恚怒师傅，抵触父兄；强

qǔ qiǎng qiú hào qīn hào duó lǔ lüè zhì fù qiǎo zhà qiú qiān shǎng
取强求，好侵好夺；虏掠致富，巧诈求迁；赏

fá bù píng yì lè guò jié kē nùè qí xià kǒng hè yú tā yuàn tiān yóu
罚不平，逸乐过节；苛虐其下，恐吓于他；怨天尤

rén hē fēng mà yǔ dòu hé zhēng sòng wàng zhú péng dǎng yòng qī qiè
人，诃风骂雨；斗合争讼，妄逐朋党；用妻妾

yǔ wéi fù mǔ xùn dé xīn wàng gù kǒu shì xīn fēi tān mào yú cái
语，违父母训；得新忘故，口是心非；贪冒于财，

qī wǎng qí shàng zào zuò è yǔ chán huǐ píng rén huǐ rén chēng zhí
欺罔其上；造作恶语，谗毁平人；毁人称直，

mà shén chēng zhèng qì shùn xiào nì bèi qīn xiàng shū
骂神称正；弃顺效逆，背亲向疏；

zhǐ tiān dì yǐ zhèng bǐ huái yǐn shén míng ér jiàn wěi shì shī yǔ hòu
指天地以证鄙怀，引神明而鉴猥事；施与后

huǐ jiǎ jiè bù hái fèn wài yíng qiú lì shàng shī shè yín yù guò
悔，假借不还；分外营求，力上施设；淫欲过

dù xīn dú mào cí huì shí wèi rén zuǒ dào huò zhòng duǎn chǐ xiá
度，心毒貌慈；秽食餽人，左道惑众；短尺狭

dù qīng chéng xiǎo shēng yǐ wěi zá zhēn cái qǔ jiān lì yā liáng wéi
度，轻秤小升；以伪杂真，采取奸利；压良为

jiàn mán mò yú rén tān lán wú yàn zhòu zǔ qiú zhí shì jiǔ bèi
贱，漫募愚人；贪婪无厌，咒诅求直；嗜酒悖
luàn gǔ ròu fèn zhēng nán bù zhōng liáng nǚ bù róu shùn bù hé qí
乱，骨肉忿争；男不忠良，女不柔顺；不和其
shì bú jìng qí fū měi hào jīn kuā cháng xíng dù jì wú xíng yú qī
室，不敬其夫；每好矜夸，常行妒忌；无行于妻
zi shī lǐ yú jiù gū qīng màn xiān líng wéi nì shàng mìng
子，失礼于舅姑；轻慢先灵，违逆上命；

zuò wéi wú yì huái xié wài xīn zì zhòu zhòu tā piān zēng piān ài
作为无益，怀挟外心；自咒咒他，偏憎偏爱；
yuè jǐng yuè zào tiào shí tiào rén sǔn zǐ duò tāi xíng duō yīn pì
越井越灶，跳食跳人；损子堕胎，行多隐僻；
huì là gē wǔ shuò dàn háo nù duì běi tì tuò jí niào duì zào yín yǒng
晦腊歌舞，朔旦号怒；对北涕唾及溺，对灶吟咏
jí kū yòu yǐ zào huǒ shāo xiāng huì chái zuò shí yè qǐ luǒ lù bā
及哭；又以灶火烧香，秽柴作食；夜起裸露，八
jié xíng xíng tuò liú xīng zhǐ hóng ní zhé zhǐ sān guāng jiǔ shì rì
节行刑；唾流星，指虹霓；辄指三光，久视日
yuè chūn yuè liáo liè duì běi è mà wú gù shā guī dǎ shé
月；春月燎猎，对北恶骂；无故杀龟打蛇。

rú shì děng zuì sī mìng suí qí qīng zhòng duó qí jì suàn suàn jìn zé
如是等罪，司命随其轻重，夺其纪算，算尽则
sǐ sǐ yǒu yú zhài nǎi yāng jí zǐ sūn
死。死有馀责，乃殃及子孙。

yòu zhū hòng qǔ rén cái zhě nǎi jì qí qī zǐ jiā kǒu yǐ dāng zhī jiàn
又，诸横取人财者，乃计其妻子家口以当之，渐
zhì sǐ sāng ruò bù sǐ sāng zé yǒu shuǐ huǒ dào zéi yí wáng qì wù
至死丧。若不死丧，则有水火、盗贼、遗亡器物、
jí bìng kǒu shé zhū shì yǐ dāng wàng qǔ zhī zhí
疾病、口舌诸事，以当妄取之直。

yòu wǎng shā rén zhě shì yì dāo bīng ér xiāng shā yě qǔ fēi yì zhī
又，枉杀人者，是易刀兵而相杀也。取非义之
cái zhě pì rú lòu fǔ jiù jī zhèn jiǔ zhǐ kě fēi bú zàn bǎo sǐ yì
财者，譬如漏脯救饥，鸩酒止渴；非不暂饱，死亦
jí zhī
及之。

fú xīn qǐ yú shàn shàn suī wèi wéi ér jí shén yǐ suí zhī huò xīn
夫，心起于善，善虽未为，而吉神已随之。或心
qǐ yú è è suī wèi wéi ér xiōng shén yǐ suí zhī qí yǒu céng xíng è
起于恶，恶虽未为，而凶神已随之。其有曾行恶

shì hòu zì gǎi huǐ zhū è mò zuò zhòng shàn fèng xíng jiǔ jiǔ bì huò
事，后自改悔，诸恶莫作，众善奉行。久久必获
jí qìng suǒ wèi zhuǎn huò wéi fú yě
吉庆，所谓转祸为福也。

gù jí rén yǔ shàn shì shàn xíng shàn yí rì yǒu sān shàn sān nián
故，吉人语善、视善、行善，一日有三善，三年
tiān bì jiàng zhī fú xiōng rén yǔ è shì è xíng è yí rì yǒu sān è
天必降之福；凶人语恶、视恶、行恶，一日有三恶，
sān nián tiān bì jiàng zhī huò hú bù miǎn ér xíng zhī
三年天必降之祸，胡不勉而行之。